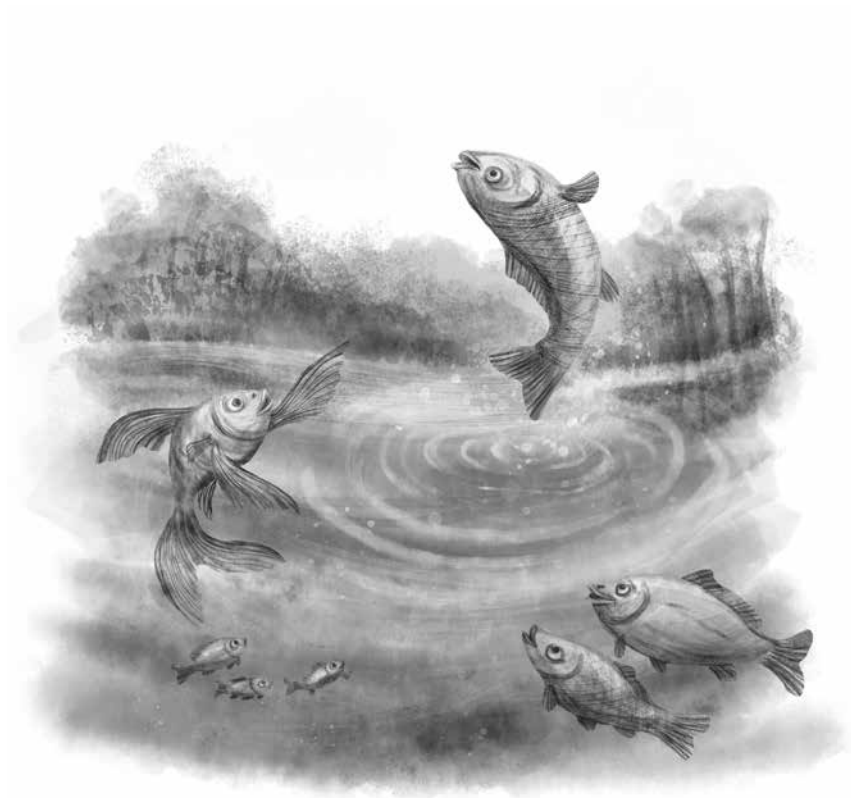

Gombos Tamás
HALKALAND

Gombos Tamás

HALKALAND

MÓRA KÖNYVKIADÓ

A borítótér és az illusztrációk
Bódi Kati munkája

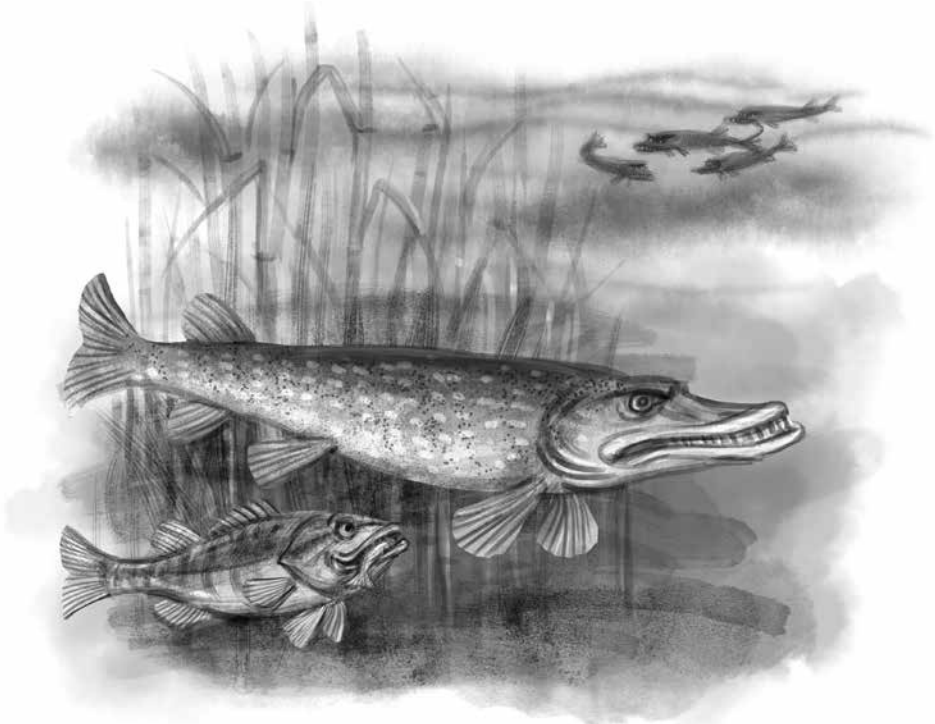
A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos!

© Gombos Tamás, 2026
© Bódi Kati, 2026
© Móra Könyvkiadó, 2026

1. FEJEZET

Tiltott vizeken

A közvélemény úgy tartja a ragadozó halakról, hogy vérszomjas és érzéketlen fenevadak.

Nem is tévedhetnének ennél nagyobbat!

Történetünk egy visszataszító kinézetű kanálisból indul, amelynek partján rothadó nádas magasodott, a víz felszínét bűzös, zöld békalencse borította, a víz nagy részét sűrű hínár töltötte ki, s az iszapos aljzatban temérdek málladozó gally és farönk pihent.

E viharvert kanális legkiemelkedőbb lakói a halak voltak, amelyek két fő csoportra oszlottak: ragadozókra és a táplálékukat jelentő apró termetű halakra, más néven snecikre.

A snecik nem vehették fel a harcot a ragadozókkal szemben, így csak egy dolgot tehettek: szüntelenül figyeltek minden apró és gyanús jelre, hogy időben észre tudják venni a rájuk leselkedő veszélyt, ezzel megtoldva életük hátralévő napjait vagy perceit. De sokukat előbb-utóbb így is utolérte a végzet. Mint ahogy azt a snecit is, aki hamarosan találkozni fog történetünk két főhősével: Luciusszal és Sűgérrel.

Csöndes reggel volt. A sneci – amely fajtáját illetően egy szivárványos ökle volt – komótosan úszott a vízben, ezüst pikkelyes teste lágyan hullámozott az apró farokcsapásoktól, miközben fekete szeme mozdulatlanul meredt maga elé. Majd a következő pillanatban egy árnyék suhant el a közeli hínár mellett.

A sneci rutinosan egy hínárcsomó mögé bújt, s kővé dermedve figyelt. Tudta jól, hogy veszély leselkedik rá, s bármelyik pillanatban előbukkanhat egy éhes, fogát táplálékra, azaz jelen pillanatba éppen őrá fenő ragadozó.

De nem bukkant fel senki.

Talán képzelődött, vagy csak a felszínen megtörő fény viccelte meg? Töprengve továbbbúszott, ám pár uszonycsapással később...

Huss!

Az árnyék ezúttal a háta mögött suhant el.

A sneci most már biztosra vette, hogy nem képzelődött. Rögtön az egyik barátjára kezdett gyanakodni, akinek kedvenc időtöltése volt az ijesztgetés.

A part felé fordult, majd lassan átúszott egy víz alatt

elsterülő kis földsziget felett, amelynek tetejét élettelen és korhadt nádtorzsák és lenyesett nádszárak alkották – úgy nézett ki, mint egy Nádtorzsa-sziget. Megállt a part mellett, a sűrű nádas mentén, majd lassan benézett közé... de a barátja nem volt ott.

A sneci az oldalát dörzsölte uszonyával. Nem értette, miért nem lát senkit. Mi folyik itt? Mi ez az egész?

Kérdések tömkelege cikázott a fejében, miközben lassan hátrálni kezdett a nádastól...

Huss! – suhant el valami fölötte.

A kis snecit most már a frász kerülgette. Úszóhólyagja megtelt félelemmel. Tanácstalanul forgolódni kezdett, tekintete a terepet pásztázta, mígnem egyszer csak...

– BÚ! – úszott a képébe egy pufi fajtársa, ráhozva a frászt, aki, miután felnevetett, gyorsan elúszott, jóízűen kuncogva tréfáján.

A sneci megkönnyebbülten vette tudomásul, hogy megint csak a barátja viccelte meg, és nem fenyegeti semmilyen veszély. Hátat fordított a partnak, és csapott párat az uszonyával, de ekkor hirtelen...

Egy mélysárgán világító szempár nyílt ki a nádas sötét rejtekében, egyenesen a snecire meredve.

A sneci mintha ezt megérezte volna, mert rémülten megdermedt, majd egy pillanat alatt megfordult. De a szempár tulajdonosának még ennyi idő sem kellett, azonnal kirontott a nádas rejtekéből, és a Nádtorzsa-sziget felett elsuhanva, nagyra nyitott szájjal közelített célpontja felé.

A kis snecit annyira sokkolta a félelmetes látvány, hogy a hátsó fertályát egy sötét, lágy halmazállapotú anyag hagyta el... halkaki.

Támadója a ragadozó halak legveszedelmesebbike volt: egy csuka, aki krokodilszerű fejével és hosszúkás testével egy pillanat alatt a sneci előtt termett. Ám mielőtt elragadhatta volna áldozatát, egy elsuhanó test megelőzte:

– Megvagy!

A csuka fogai a célpontja helyén csapódtak össze, majd megállt, és megfeszülve vicsorgott. Úgy tűnt, mintha minden indulata egyetlen arckifejezésbe lett volna belezsúfolva, és átélné a kínok kínját azért, hogy ne tegyen semmi rosszat.

– Sügér – préselte ki fogai között a szót, majd a mélybe süllyedt.

A snecit lesipuskásként elcsaklizo szemfüles tolvaj egy fekete sügér volt, akit egyszerűen csak Sügérnek hívtak, s aki jóízűen nyelte le zsákmányát, miközben a szája széléről folyt le a halkaki.

– Milyen ügyes vagyok! Nincs is jobb a friss snecinél! – mosolygott elégedetten, majd tekintetével keresni kezdte a csukát, akit időközben szem elől tévesztett. – Lucius? Lucius!! Hol vagy?

A sneciről lemaradt csukát Luciusnak hívták, aki a mélyből észrevétlenül emelkedett fel Sügér háta mögött, vérszomjas tekintettel, mint egy lecsapni készülő cápa. De Sügér nem vette észre a rá leselkedő veszélyt, hisz testi adottságaival túltett minden fajtársán: óriási feje a teste zömét alkotta, úgy festett, mint egy tarka lufi; s miután tekintetével megtalálta Luciust, vidáman felé fordult – mit sem foglalkozva azzal, hogy az piszkosul haragszik rá.

– Láttad ezt? – lelkenedett. – Úgy elkaptam, mint a

villám! Hm, annyira finom! És ez a pikáns utóíz. Mm... Mi lehet ez? Olyan... – töprengett hangosan.

Lucius fintorogva pillantott a Sügér száján lefolyó halkakira.

– Állott? – kérdezte érdeklődést színelve.

– Igen – csillant fel Sügér szeme.

– Olyan, mintha sok íz egyetlen ízben egyesülne?

– Úgy van!

– És mintha hosszan érlelődött volna egy bezárt, sötét helyen?

Sügér felvillanyozva a képébe úszott.

– Az, az, az. Úgy, úgy, úgy! Tudod, mi lehet az?

– Nem. Fogalmam sincs – vágta rá Lucius. Aszájától pikelynyi távolságban lévő halkakira pillantott, majd fintorogva hátat fordított barátjának.

– Sebaj! Nem is az eszed miatt kedvellek – jegyezte meg fitymálóan Sügér, és ösztönösen megtörölte a száját. A következő pillanatban Lucius feldúlt arcával találta szembe magát.

– Ne feledd, te túlméretezett, óriás Sügér, hogy alattam állsz a táplálékláncban! – förmedt rá Lucius.

Sügér meg sem rezzent.

– Tudom, mert az evolúció titeket sorolt előrébb, mindenki felett álltok – duzzogott Sügér, majd odébb evickélt. – Ti, csukák kaptatok mindent, amire egy ragadozó hálnak szüksége van: tökéletes álcát biztosító sötétzöld árnyalatot világos foltokkal; áramvonalas, izmos testet; tűhegyes fogakat; hatalmas állkapcsot, amelyből nincs az a zsákmány, ami ki tudna menekülni. Valamint mélysárga szemeket,

amelyek beesetten ülnek a csontosan kiálló szemgödrökben, hátborzongató tekintettel felvértezve titeket. Egy ilyen tekintetet nincs az a hal, aki ne félne... Míg mi, fekete sügerek mindenben alulmaradunk: kisebbek és lassabbak vagyunk, nem tudunk úgy rejtőzködni, mint ti, és nincs olyan zsákmányrögzítő fogunk, mint nektek. Míg ti lesből, kényelmesen szerzitek a táplálékot, addig mi aktívan keressük, és úszunk érte. A mi fajtánk hozzátok képest csak egy húsevő sneci, s még csak nem is vagyunk olyan csúnyák, mint ti – mondta némi irigységgel a hangjában.

Lucius harapásra tátotta a száját, de megpillantott valamit, amitől a tekintete rögvest megenyhült.

– De akkor is – folytatta duzzogva Sügér –, néha igazán megoszthatnád ezeket a szálfanasikat a barátoddal, azaz velem! Amit valószínűleg sosem fogsz megtenni, hisz te is csak egy csuka vagy, akikről köztudott, hogy nem tesznek ilyet, mert sértené a hatalmasságukat! De mindezek ellenére tehetnél kivételt... S amúgy meg nem szép dolog ám túlméretezettnek hívni, mert nagy a fejem! Ez bunkóság! Még egy baráttól is – jelentette ki szemrehányóan, majd megpróbálta a mellső uszonyait összefonni, de mivel a nagy feje akadályozta ebben, végül inkább az oldalához szorította, és peckesen kihúzta magát, ezzel jelezve: „Most aztán jól megmondtam neki!” Sejtelve sem volt róla, hogy a barátja egyetlen szót sem hallott az egészből.

Lucius a Nádtorzsa-szigetet nézte bánatosan. Úgy tűnt, mintha emlékek fűznék hozzá, fájó emlékek. Kisvártatva lesütötte szemét, elfordult, és rosszkedvűen továbbúszott.

Sügér várt tőle egy pardont, de Luciusnak esze ágában

sem volt bocsánatot kérni, hisz ő egy csuka, aki nemcsak hogy nem osztja meg az ételét, de elnézést sem kér soha.

Sügérnek kellett pár pillanat, mire belátta, hiába várokozik. Gyorsan a barátja után úszott, s mintha mi sem történt volna, faggatni kezdte.

– Ha nagyobbak lennének a snecik, akkor nem kéne annyit vadászni, ugye? Egyetlen példánnyal is jóllakhatnánk, ami akár több napra is elegendő kaját biztosítana a számunkra. Egész nap henyélhetnénk – ábrándozott. – Nem kéne állandóan bujkálni, osonni, hogy aztán elkapjunk egyet, ami fél fogunkra sem elég. Ha létezne egy hely, ahol lennének ilyen snecik, az maga lenne a Sneci-paradicsom. Vajon létezhet ilyen? Ahol hatalmasra nőnek, és nemcsak nagyok, de zsírosak is?

Hirtelen beleütközött valamibe.

– Na! Igazán szólhatnál, mielőtt megállsz – háborgott Sügér a barátja mellé úszva. – Egyenesen a hátsó fertályodnak mentem neki a kobakkommal. Még jó, hogy nem volt nyitva a szám! – Tekintetébe hirtelen félelem ült, és visszabújt Lucius mögé.

Már nem zavarta a hátsó fertálya.

Lucius előtt három természetes csuka lebegett, hátborzongatóan kemény tekintettel: Rod, az izmos, Bogyó, a dagi és Agyas, a tudálékos; a nevük és a kinézetük mindent elárul a jellemükről.

A három csuka láttán azonnal kitört a pánik: a környéken lévő snecik, apró rovarok, minden, ami élt és mozgott, menekülőre fogta, s mentette a pikkelyes vagy pikkelytelen életét... Míg nem a következő pillanatban néma csend lett.

Egy árva lélek, de még annyi sem mutatta magát. Mintha minden kihalt volna egy szempillantás alatt. Mindössze egy zöldessárga házát cipelő, szürke kavicscsiga maradt szem előtt, amely erejét megfeszítve próbált elslisszolni egy vízbe lógó, rothadó nádlevélen, nyálkacsíkot húzva maga után.

De pechére rossz nádlevelet választott.

Feltűnt a közelében egy negyedik csuka, amitől ijedtségében elveszítette minden tapadását, leszánkázott a levélen, és egyenesen elé huppant.

A kis csiga remegve nézte a hozzá közel hajoló sötétzöld, zord tekintetet, amelynek tulajdonosa ahelyett, hogy megette volna, odébb fújta őt a száját elhagyó vízlökettel, mint egy jelentéktelen porszemet, majd továbbbúszott, át egy sűrű hínáron.

Sügér dermedt tekintettel nézte a közeledő csukát; tudta jól, hogy megérkezett az, akitől a legjobban tartani kell, az, akinek a nevét mindenki ismeri:

– Viktor – szisszentette halkán, lenyelve a torkán akadt gombócot.

Viktor rideg tekintettel átúszott a három csuka között, a fejét megszokottan csóválta.

– Míg mindenki más elkerüli ezt a helyet, addig ti újra idemerészkedtek, és itt vadásztok a területemen! Lucius és az ő nagy fejű barátja, Sügér – mondta lenézően.

Lucius alázatosan fejet hajtva fogadta Viktort, kerülve a tekintetét, míg Sügér nagyra nyitott szemmel bámulta őt. Sügér figyelme leginkább a Viktor arcán hosszanti irányban, árnyékként húzódó hegre irányult – talán most először volt alkalma ilyen közletről szemügyre venni.

Viktor megvető pillantást vetett Sügérre, majd megállt Lucius előtt, merengve nézve őt...

– Nem is tudod, hogy mily sokra vihetted volna...

– Már itt sem vagyunk, Viktor – szólt Lucius, majd csapott egyet a farkával, kisebb pofont adva a mögötte bujkáló Sügérnek, és elindult.

De a három csuka vicsorogva újtukat állta.

Viktor a hatalmát fitogtatva higgadtan körözni kezdett Sügér és Lucius körül.

– Figyelemre méltó a bátorságotok, még ha haszontalan is. Más... – ekkor megállt, s szaglászni kezdett.

A szagnyomok egyenesen Sügér szájához vezették. Ott mélyet szippantott, majd...

– Pfuj! – nagy undorral odébsuhant.

Viktor elképzelni sem tudta, milyen förtelmes dolgokat nyelhetett le Sügér, de nem is volt rá kíváncsi. Kellő távolságot tartva tőle inkább Lucius oldalára úszott, ahol tovább folytatta a hegyi beszédet:

– Mint mondani akartam: más esetben talán nem így járnék el... de ezúttal szerencsésnek érezhetitek magatokat, mert kivételesen ma igen jó kedvem van. Hogy lássátok, milyen nagylelkű vagyok, úgy döntöttem, a kitarásokat miatt adok nektek egy területet, ahol kedvetekre vadászhattok – fejezte be, egy cseppet sem őszinte grimasszal.

Viktor csatlósai értetlenül pislogtak egymásra, míg Sügér arcára izgatott derű költözött.

Viktor egy ütött-kopott, lezárt, rozsdás zsiliphez vezette hőseinket, amely előtt egy kopár, élettelen földterület fogadta őket. Az aljazaton rozsdás konzervdobozok, sörösku-

pakok és rothadó fakérges hevertek. A terület sivárságát mindössze a középén málladozó egy szál hínár törte meg.

– Mekkora terület! – ámult Sügér, akit annyira lenyűgözött a látvány, hogy még pislogni sem mert. Csodálva nézte a haldokló hínárt, amely úgy tündökölt a vízfelszínen át-szűrődő napfényben, mintha valami varázslat lengte volna körül. De a következő pillanatban...

A fénycsóva hirtelen eltűnt.

Kitakarta a vízfelszínen egymásnak ütköző rothadó fahordalék.

Sügért még ez sem zökkentette ki. Szájtátva úszott a kihalt területen, hogy felfedezze annak minden egyes szegletét.

– Azta! Ez mind a miénk?

– Ahogy mondod. Ez mind a tiétek. Úgyisincs jobbra szükségetek, mert ti együtt még egy olyan helyen sem tudnátok fennmaradni, ahol nem lenne vetélytársatok – felelte gúnyosan Viktor, majd mosoly ült ki az arcára.

A csukákból ekkor hasremegtető nevetés tört ki.

– Ez jó, tetszik! – vihogott Rod. – Ezek még lent maradni sem tudnának, nemhogy fennmaradni... Értitek? Fennmaradni, lent maradni!

– Pedig ha lent maradnának, akkor talán tovább maradhatnának fent – filozofált nevetve Agyas. – Így csak a kedvünkre tesznek.

– Vagy a kedvünkre esznek – fűzte hozzá Rod.

– Jobban járnának, ha nem ennének semmit – kacagott Bogyó.

Lucius, megelégedve, hogy gúnyt űznek belőlük, távozni

akart, de Bogyó ekkor egy erőteljes ütést mért rá, amitől a hínár elé csapódott.

– Vagy egyenek növényt! – fűzte hozzá Bogyó, amin még nagyobbbat derültek.

A csukák egy ideig jóízűen hahotáztak, mígnem Viktor intett, s egy csapásra néma csönd lett.

Lucius még mindig a becsapódás helyén feküdt, majd apró, legyező mozdulatokat téve uszonyával felemelkedett, és a csukák felé fordult, szemét a földre szegezve.

– Ez volt az utolsó, hogy ilyen kedves vagyok! – figyelmeztette Viktor epésen, lassan közeledve Lucius felé.

Ekkor Rod izágán Luciushoz úszott.

– Fogadjatok meg apa tanácsát, mert ő nem szokott ilyen kedves lenni – súgta. De ő sem úszta meg az apai legyintést.

– Apa nem szereti, ha apának hívjuk – kuncogott magában Agyas kicsivel odébb...

Ő is kapott egy maflást Viktortól, amitől Rod mellett landolt.

Bogyó, nem tanulva a látottakból, szintén hozzá akart fűzni valami megjegyzést, de alighogy felemelte az uszonyát, és szóra kerekítette a száját, Viktor uszonyon harapta, amitől Bogyó jajgatva csatlakozott a testvéreihez.

– Megmondtam, hogy senki előtt ne hívjatok apának! – teremtette le őket Viktor vérfagyasztó fogvicsorítással, majd Lucius felé fordult. – Ne merjetez többet a területemen vadászni! – dörögte fenyegetően, majd nagy lendülettel elúszott a fiaival. Az uszonyuk által felkavart kanálisfenék apró üledéke vulkáni hamuként terítette be hőseinket.

Lucius szégyenteljesen bámult maga elé, míg Sügér bálványozó tekintettel figyelte Viktorék távozását.

– Huuuh! Azt a pikkelyit! Viktor a tápláléklánc csúcsa! A csukák legcsukábbika. Fajtok példaképe! Jégszíve van, akárcsak neked – bökte oldalba Luciust. – Hasonlítotok. Csak... ő hírhedtebb... nagyobb... és csúnyább még nálad is... a nevét mindenki félve rettegi... és hatalmas területe van. De most már nekünk is van!

– Aú! – rántotta el uszonyát Sügér barátja csendre intő harapásából, majd durcásan odébb úszott. – Ti tényleg hasonlítotok! Mindig csak ez a csapkodás, harapdálás! Pedig szóból ért a hal... Egyszer igazán megpróbálhatnád.